

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น 2) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Study) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ทั้ง 5 ด้าน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการวิจัยดังนี้

1.1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 กลุ่ม ได้แก่

1.1.1 กลุ่มที่ 1 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำนวนทั้งสิ้น 126 คน ประกอบด้วย

1) ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(1) นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	11	คน
(2) รองนายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	22	คน
(3) เลขานุการนายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	11	คน

2) พนักงานส่วนท้องถิ่น

(1) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน	11	คน
(2) นักวิชาการศึกษา	จำนวน	11	คน

3) ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 60 คน

ดังรายละเอียดที่ปรากฏในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ผู้บริหารพนักงานส่วนท้องถิ่น และครูผู้ดูแลเด็ก

ที่	รายชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน ผู้บริหาร	จำนวน พนักงาน ส่วนท้องถิ่น	จำนวน ครูผู้ดูแลเด็ก
1	เทศบาลตำบลสีชมพู	4	2	4
2	เทศบาลตำบลวังเพิ่ม	4	2	6
3	เทศบาลตำบลนาจาน	4	2	7
4	องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข	4	2	9
5	องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแดง	4	2	4
6	องค์การบริหารส่วนตำบลสีชมพู	4	2	6
7	องค์การบริหารส่วนตำบลคงลาน	4	2	7
8	องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่	4	2	4
9	องค์การบริหารส่วนตำบลปริบูรณ์	4	2	7
10	องค์การบริหารส่วนตำบลช้ายาง	4	2	4
11	องค์การบริหารส่วนตำบลภูห่าน	4	2	2
รวม		44	22	60
		126		

ที่มา: สำนักงานท้องถิ่นอำเภอสีชมพู (2553)

4.1.2 กลุ่มที่ 2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 4 คน จากจำนวน 11 คน คือ (1) นายกเทศมนตรีตำบลสีชมพู (2) นายกเทศมนตรีตำบลวังเพิ่ม (3) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข (4) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ โดยการเลือกสัมภาษณ์นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งสิ้น 4 แห่ง ซึ่งพิจารณาจากเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1) เทศบาลตำบลสีชมพู มีเกณฑ์ในการเลือก ดังนี้

1.1) ความพร้อมในการดำเนินการ ทั้งด้านบุคลากร งบประมาณ อาคารสถานที่

1.2) จำนวนนักเรียนที่เข้ารับบริการ
 1.3) ผ่านเกณฑ์การตรวจประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี 2551

2) เทศบาลตำบลวังเพิ่ม มีเกณฑ์ในการเลือก ดังนี้

2.1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลตำบลวังเพิ่ม ซึ่งเป็นศูนย์ที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรมการศาสนา จำนวน 1 แห่ง

2.2) ไม่ผ่านเกณฑ์การตรวจประเมินศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐานการศึกษา (ขั้นพื้นฐาน) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี 2551

3) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านใหม่ มีเกณฑ์ในการเลือก ดังนี้

3.1) ครูผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการพิจารณาคัดเลือกให้เป็นครูผู้ดูแลเด็กดีเด่นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอสีชมพู ประจำปี 2551

3.2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับรางวัลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่ายอยู่ในระดับดีของอำเภอสีชมพู จากการเข้าประกวดในโครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กน่ายอยู่ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข ประจำปี 2552

3.3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานท้องถิ่นอำเภอสีชมพู ให้เป็นตัวแทนของอำเภอ อำเภอละศูนย์ เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตัวอย่าง ในโครงการศูนย์ 3 วัย ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี 2553

4) องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข มีเกณฑ์ในการเลือก ดังนี้

4.1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ได้รับการถ่ายโอนจากกรมพัฒนาชุมชนและกรมการศาสนา

4.2) ผู้บริหารจบการศึกษาด้านการศึกษาโดยตรง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือหลายประเภทเพื่อความเหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด, 2552) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษามีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร บทความวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2) กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามที่จะใช้ในการศึกษา และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

3) ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามกรอบโครงสร้างของแบบสอบถามที่กำหนดไว้ตรวจสอบความตรง (Validity) การใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ โดยผู้เชี่ยวชาญ หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม

4) การตรวจสอบความตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การใช้ภาษา (Wording) และด้านอื่น ๆ ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นสมควรแก้ไข โดยมีเกณฑ์ในการตัดสิน คือ คัดเลือกเฉพาะข้อถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Objective Congruence; IOC) ที่คำนวณได้มากกว่า 0.5 จากนั้นผู้ศึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

5) การตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่มีความตรงและปรับปรุงแก้ไขเป็นปรนัย (Objective) ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เสนอไว้แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร พนักงาน ครูผู้ดูแลเด็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขาสวนกวาง (ที่ไม่ใช่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย) จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง โดยใช้สูตรของ Conbach (Conbach' Alpha Coefficient) โดยค่าความเที่ยงที่คำนวณได้ คือ 0.94

2.1.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบ่งได้เป็น ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอสีชมภู จังหวัดขอนแก่น มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยจัดเรียงเนื้อหา ข้อคำถาม ตามลำดับขององค์ประกอบที่นำมาศึกษาดังนี้

- 1) ด้านวิชาการและการจัดประสบการณ์แก่เด็ก
- 2) ด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ
- 3) ด้านบุคลากร
- 4) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
- 5) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและการประชาสัมพันธ์

โดยเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษา
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ระดับมากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	5
ระดับมาก	ให้คะแนนเท่ากับ	4
ระดับปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	3
ระดับน้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	2
ระดับน้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	1

เกณฑ์การแปลความหมายของแบบสอบถามสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษา
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีสภาพปัญหาในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีสภาพปัญหาในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง	มีสภาพปัญหาในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีสภาพปัญหาในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีสภาพปัญหาในระดับ น้อยที่สุด

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับการศึกษาแนวทางการในการ พัฒนาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากข้อมูลที่ได้ในขั้นตอนที่ 1 คือ แบบสัมภาษณ์โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร เพื่อ
สัมภาษณ์แนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

2.2.1 ขั้นตอนในการสร้างแบบสัมภาษณ์สำหรับผู้บริหาร

1) เอกสาร บทความวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ
การศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็น และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
และกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างแบบสัมภาษณ์

2) กำหนดรูปแบบและโครงสร้างเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ โดยข้อความถามเป็นแบบเดียวกันที่ได้จากผลการศึกษาจากแบบสอบถาม ที่ต้องการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิด 5 ด้าน คือ (1) ด้านวิชาการและการจัดประสบการณ์แก่เด็ก (2) ด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ (3) ด้านบุคลากร (4) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม (5) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและการประชาสัมพันธ์

3) นำเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของการใช้ภาษา

4) นำเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ไปทำการทดสอบ (try out) กับกลุ่มตัวอย่าง และนำแบบสัมภาษณ์ไปปรับปรุงแก้ไขเป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ตามลำดับ ดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

3.1.1 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึงผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อขออนุญาตใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

3.1.2 นำแบบสอบถามสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตอำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ไปให้ผู้บริหาร พนักงานครูผู้ดูแลเด็กในพื้นที่ จำนวน 126 ชุด ด้วยตนเอง เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายกรอกข้อมูลตามประเด็นต่าง ๆ ในแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.1.3 ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 126 ชุด ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 126 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อเก็บข้อมูลได้ครบถ้วน สมบูรณ์ จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์

3.2.1 นำข้อมูลจากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเสนอแนวทางแก้ไข

3.2.2 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารตลอดจนบอกวัตถุประสงค์การวิจัยกับกลุ่มเป้าหมาย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

4.1 เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Data) นำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และเพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ศึกษา และข้อคำถามที่ต้องการทราบ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การลงรหัสและบันทึกข้อมูล เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

1. ข้อมูลสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (f) และ ค่าร้อยละ (%)

2. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามตัวแปรที่ศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิชาการและการจัด ประสิทธิภาพแก่เด็ก 2) ด้านธุรการการเงินและพัสดุ 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม และ 5) ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนและการประชาสัมพันธ์โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

การแปลผลค่าเฉลี่ยที่ใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ เกณฑ์การแปลความหมายของแบบสอบถามสภาพปัญหาการบริหารจัดการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึง	มีสภาพปัญหาในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึง	มีสภาพปัญหาในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีสภาพปัญหาในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึง	มีสภาพปัญหาในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึง	มีสภาพปัญหาในระดับ น้อยที่สุด

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์

วิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ โดยการวิเคราะห์ เนื้อหา โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนก จากนั้นนำมาตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์ ใน แต่ละประเด็นนำเสนอเป็นคำบรรยายแบบความเรียง